

MITÄHÄN SILLE
KUULUU NYT?

OPAS NUORELLE,
JONKA LÄHEINEN
ON VANKILASSA

Kriminaalihuollon
tukisäätiö

KAIKKI
JÄRJESTYY.

MITÄHÄN SILLE KUULUU NYT?

OPAS NUORELLE,
JONKA LÄHEINEN
ON VANKILASSA

TOIMITUS JA TEKSTI

Pia Bergström,
Noora Alanen,
Mervi Ruohonen,
Tarja Sassi

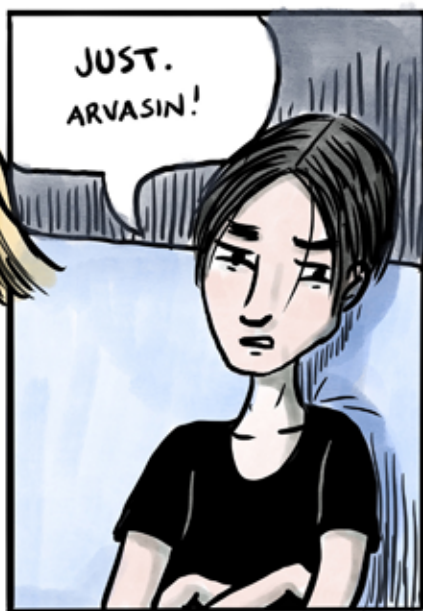
SARJAKUVATARINA, KUVITUS JA TAITTO

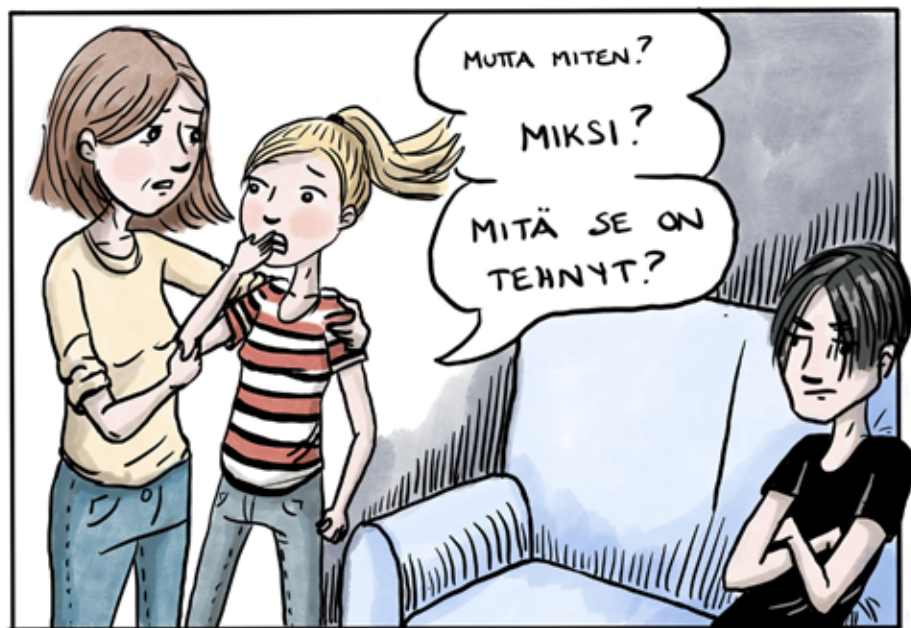
Anne Muhonen

Oppaan on tuottanut
Kriminaalihuollon tukisäätiö 2019.

2. painos 2022

Opas on julkaistu myös
verkkoversiona osoitteessa:
www.krits.fi/oppaat

Nuoret tarvitsevat
rehellistä tietoa siitä,
mitä on tapahtunut
ja missä
heidän vanhempansa on.

Valheet ja välttely
voivat aiheuttaa
epävarmuutta ja hämmennystä
sekä lisätä
turvattomuuden tunnetta.

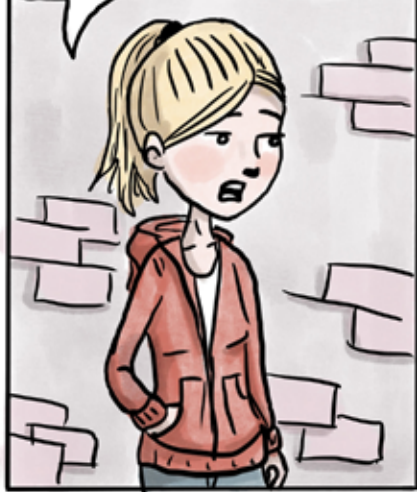
MITEN ITSE SAIT TIETÄÄ ASIASTA?
MITEN REAGOIT?

Epärehellisyys
voi myös lisätä
epäluottamusta aikuisiin;
mikä muu elämässäsi
on valhetta?

...ENKÄ MINÄ TIEDÄ,
MITÄ SE ON TEHNYT...
JA HALUANKOKAAN
TIETÄÄ... JA KAUANKO
SE ON SIELLÄ...
JA...

ÄITI ON IHAN HÄDÄSSÄ
JA VELI EI PUHU
MITÄÄN...

MITÄ SINÄ
YSTÄVÄNÄ
SANOISIT?

On tärkeää että on joku,
jonka kanssa voi
avoimesti ja
peittelemättä
puhua siitä, mitä on
tapahtunut.

Usein on huojentavaa
tavata toisia
samankaltaisessa
tilanteessa olevia
nuoria.

Oh hyvä jutella
 jonkun kanssa siitä,
 miten ja kenelle
 voi kertoa vankeiluomiosta.
 Aina ei tiedä, miten ihmiset reagoivat,
 monilla on ennakkoluuloja
 vaikka huori itse
 ei olisikaan tehnyt mitään
 väärää.

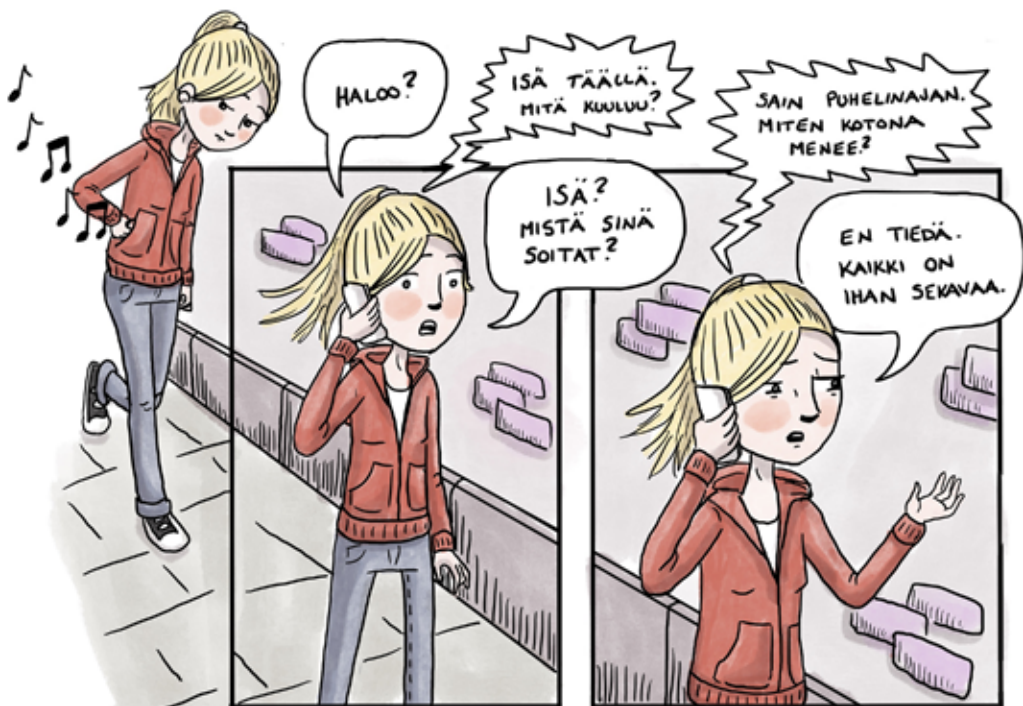
Arki ei ole helppoa,
 jos pitää elää salaten tärkeitä asioita.
 Aikuisten ei pitäisi kieltää puhumasta,
 mutta
 voi yhdessä aikuisten kanssa miettiä,
 keille on hyvä kertoa ja mitä.

MITÄ SINÄ HALUAISIT SANOA
VANKILASSA OLEVALLE LÄHEISELLESI?

Nuoret tarvitsevat
toimivan ja
joustavan yhteyden
vankilassa
olevaan läheiseen.

On kuitenkin tärkeää,
että nuori itse
saa päättää,
miten haluaa olla yhteydessä
(kirjeitse, puhelimella, vierailla)
– vai haluaako ollenkaan.

Nuoret tarvitsevat tietoa
oikeusjärjestelmästä,
tukitoimista ja oikeuksistaan.
Se auttaa ymmärtämään
mitä tapahtuu,
kuka päättää mistäkin
ja mihin tahoihin voi olla yhteydessä.

Vankilassa vangit
- tekevät työtä
- osallistuvat koulutukseen
- siivoavat asuin- ja
oleskelutilojaan
- viettävät aikaa kirjastossa
ja liikunnan parissa
- voivat ulkoilla vähintään
tunnin päivässä

Myös
Kriminaalihuollon tukisäätiön
sivuilta löytyy
tietoa esim.
vankilan päiväjärjestyksestä:
www.krits.fi/vanhempi-vankilassa

Rikosseuraamuslaitoksella on
26 vankilaa:
- 15 suljettua laitosta
- 11 avovankilaa
- mies- ja naisvangit asuvat
eri osastoilla
- vanki saa vankilassa
päivittäisen ruuan ja vaatteet
- avovankiloissa aina omat
vaatteet

Lisätietoa
Suomen eri vankiloista
löytyy Rikosseuraamuslaitoksen
(eli RISEn) sivuilta:

[www.rikosseuraamus.fi/fi/index/
toimipaikatjajyhteystiedot/vankilat.
html](http://www.rikosseuraamus.fi/fi/index/toimipaikatjajyhteystiedot/vankilat.html)

VALVOTUISSA TAPAAMISISSA:

- sinun ja vanhemman välissä usein läpinäkyvä seinäke
- paikalla muitakin perheitä ja vartijoita töissä
- yleensä 45 min viikonloppuisin

LAPSITAPAAMISISSA:

- alle 15v. saavat tavata vanhempaa omassa tilassa vankilassa
- tilaa valvoo joko vartija tai videokamera

VALVOMATTOMISSA TAPAAMISISSA:

- läheiset tapaavat vankilan perhetapaamistiloissa
- tapaaminen kestää 2-6 tuntia
- tilassa ei muita kuin te
- ehkä kerran kuussa
- vanhempi voi tarjota pientä syötävää

ERILLINEN TAPAAMINEN TAI POISTUMISLUPA

- vankila hyväksyy tarpeeksi tärkeän syyn, että te voitte tavata muuten kuin vankilassa
- esim. vanhempien vartti, tärkeä juhla

Kriminaalihuollon
tukisäätiö järjestää
4 kertaa vuodessa
perheleirin.

Vankilat järjestävät omia
tapahtumia, kuten
lapsi - vanhempi -päiviä.

Jos nuori vieraillee vanhilassa,
on hyvä saada tietää
kuinka vierailu tapahtuu
ja mitä ajatuksia
ja tunteita se voi herättää.

Nuori voi tarvita tukea
ennen vierailua,
sen aikana
ja sen jälkeen.

On tärkeää voida puhua
esimerkiksi
jännityksestä ennen vierailua,
miten vierailu sujui
ja miltä tuntui hyvästellä vanhempi.

Nuoret tarvitsevat
yhteistyökykyisiä vanhempia.
Jos vanhempien välillä
on ristiriitoja,
on silti tärkeää yrittää
yhdessä löytää
nuoren kannalta parhaita
ratkaisuja.

Vanhilahenkilökunnan
ja muiden ammattilaisten
on kohdeltava nuoria
huomioiden ja kunnioittavasti.
Ystävällisellä kohtaamisella
on suuri merkitys!
Nuoret haluavat tavata henkilökuntaa,
joka on ystävällistä
eikä tuomitse.

ISÄ KYSYI, MITEN SINULLA
MENEET, MUTTA EN OSANNUT
VASTATA, KUN SINÄ ET
IKINÄ KERRO, MILTÄ
SINUSTA TUNTUU.

MITEN NIIN? TÄNÄÄNKIN
PUHUIN KURAATTORIN
KANSSA VARMAAN
PARI TUNTIA.

PUHUIN.
JA NYT LÄHDEN BÄNDI-
TREENEIHIN HUUTAMAAN
VÄHÄN LISÄÄ.

MITÄ SINULLE
TAPAHTUI?

TAJUSIN YHTÄKKÄÄ,
ETTÄ ISÄN TEOT
EIVÄT MÄÄRITÄ MINUA.

ETTÄ MINUN EI TARVITSE
TUNTEA SYLLISYYTTÄ.
HÄNEN TEOISTAAN.

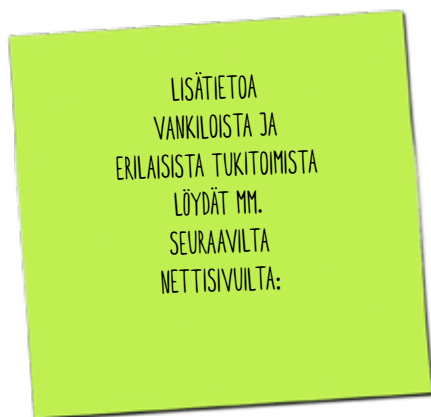
JA MINULLA ON OIKEUS
NAURAA JA PITÄÄ
HAUSKAA.

JA MINULLA VOI
JA SAA
MENNÄ HYVIN.

EIKÄ SIITÄKÄÄN
TARVITSE TUNTEA
SYLLISYYTTÄ.

MITEN SINULLA MENEE?
MITKÄ ASIAT AUTAVAT SINUA?

Nuoret tarvitsevat läheisiään.
Läheisen vankeusrangaistus
vaikuttaa nuorten elämään,
mutta selviytymiskyky kasvaa,
jos huori tulee kuulluksi
ja saa tukea ja tietoa.
Arki ja suhde vanhempaan
voi toimia hyvin
vankilarangaistuksesta
huolimatta!

Kriminaalihuollon tukisäätiön **Lapsi- ja läheistyö** toteuttaa vertaistukiryhmiä lapsille ja nuorille, joiden vanhempi tai muu läheinen suorittaa rikosseuraamusta. Vangeille ja heidän perheilleen järjestetään yhteisiä leirejä. Nuori ja hänen vanhempansa voivat saada apua ottamalla yhteyttä puhelimitse, sähköpostilla, kirjeellä tai Facebookin kautta.

www.krits.fi/saatio/palvelumme/lapsijalaheisty

Voikukkalapset ry tukee lapsia ja nuoria, jotka elävät vaikeassa elämäntilanteessa. Tärkein tuettavien ryhmä on vankeusrangaistusta suorittavien lapset.

www.facebook.com/voikukkalapsetry

www.instagram.com/voikukkalapset

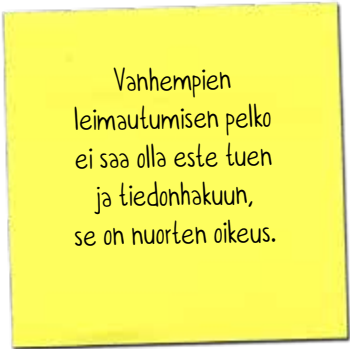
Rikosseuraamuslaitos

www.rikosseuraamus.fi

Oikeusasiamies valvoo, että lapsia kohdellaan oikein ja että heidän oikeutensa toteutuvat. Lapsia ovat kaikki alle 18-vuotiaat. Valvonnan kohteita ovat laitokset, virkamiehet sekä yksityiset yritykset, joista kunta tai valtio ostaa palveluja.

Lapsille on omat sivut:

www.oikeusasiamies.fi/lapset

Vanhempien
leimautumisen pelko
ei saa olla este tuen
ja tiedonhakuun,
se on nuorten oikeus.

Lastensuojelun käsikirja: Vanhemman vankeusrangaistus

THL sähköiset käsikirjat.

www.thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja

Mieli ry:n valtakunnallinen kriisipuhelin

suomeksi 09 2525 0111 – auki vuoden jokainen päivä ja yö

ruotsiksi 09 2525 0112 – auki 20 tuntia arkisin (ma-pe)

arabiaksi ja englanniksi 09 2525 0113 – auki 20 tuntia arkisin (ma-to)

Yeesi on nuorten oma valtakunnallinen mielenterveysseura.

Yeesi edistää nuorten mielenterveyttä nuorten omia voimavaroja vahvistamalla.

www.yeesi.fi

Nuortenlinkki

Nuorten oma verkkosivu, jossa aiheina mm. päihhteet tai päihhteettömyys, pelaaminen, netinkäyttö, masennus, kiusaaminen ja paljon muuta!

www.nuortenlinkki.fi

Vamos auttaa nuoria, joita huolettaa esimerkiksi arjessa pärjääminen, mielenterveys, asuminen, raha-asiat tai koulu- ja työelämään pääsy.

www.hdl.fi/vamos

Nuortenmielenterveystalo.fi sivustolla on mm.

Toivo- oma-apuohjelma, joka on rakennettu nuorille kriiseistä selviytymiseen.

Nuortelama.fi on koonnut verkkosivuilleen nuorille suunnattuja palveluita, joista saa apua ja tukea elämän eri tilanteisiin.

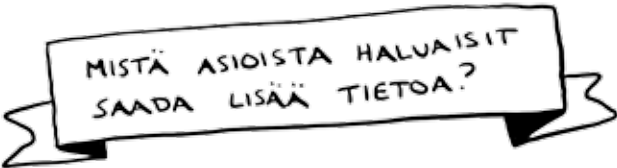
www.nuortelama.fi

Apua saa myös oman paikkakunnan terveys- ja sosiaaliasemilta, seurakunnan nuoriso- ja diakoniatyöstä tai koulusta esim. kuraattorilta.

Nuoret tarvitsevat tukea
elämäntilanteessaan
omista lähtökohdistaan ja tarpeistaan.

Vaikka jotkut asiat ovat kaikille yhteisiä,
on kaikilla oma tarinansa ja tarpeensa.

Joskus tukea saa perheeltä ja läheisiltä,
joskus tukea kaipaa myös ammattilaisilta
tai vertaisilta.

MISTÄ ASIOISTA HALUAISIT
SAADA LISÄÄ TIETOA?

Tämä opas on tehty nuorille, joiden läheinen on vankilassa.

Oppaan sivuilla pohditaan, millaisia tunteita ja ajatuksia läheisen vankeus voi herättää. Oppaassa on lainauksia nuorten omakohtaisista kokemuksista sekä tehtäviä, joita voi pohtia itsekseen tai yhdessä toisten kanssa.

Sisällöstä ovat vastanneet Kriminaalihuollon tukisäätiön Lapsi- ja läheistyön työntekijät yhteistyössä Ruotsin Bufff-järjestön asiantuntijan kanssa. Tärkeässä roolissa ovat olleet ne nuoret, joilla on ollut omakohtaisia kokemuksia läheisen vankeudesta. He ovat tuoneet arvokkaita mielipiteitä ja näkemyksiä oppaan sisältöön.

Toivomme, että oppaasta on sinulle hyötyä!

Tekijät

Lapsi- ja läheistyö
Kriminaalihuollon tukisäätiö

[www.krits.fi/saatio/palvelumme/
lapsijalaheisty](http://www.krits.fi/saatio/palvelumme/lapsijalaheisty)

Facebookissa Lapsi- ja läheistyö
Kriminaalihuollon tukisäätiö